

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU
dr hab. prof. IH PAN Magdalena Gawin

Warszawa, r.

DOZ-OAiK.6521.4.2018.DJ

**Wojewódzcy Konserwatorzy
Zabytków**

według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

wiele małych miast i miejscowości zachowało jeszcze do dziś swój niepowtarzalny, kształtowany przez dziesiątki lat, wygląd. Określają go nie tylko warunki geograficzne i przyrodnicze, ale także charakterystyczna zabudowa, wznoszona przy użyciu miejscowych materiałów i z wykorzystaniem miejscowych tradycji budowlanych. Na charakter tej zabudowy mają wpływ jej rozplanowanie, gabaryty poszczególnych budynków, kształty dachów, w tym proporcje pomiędzy wysokością ścian a wysokością dachu, oraz używane materiały.

Coraz częściej jednak tradycyjna zabudowa niszczone jest przez nowo wznoszone obiekty, które nie respektują istniejących zasad planowania przestrzennego, wielkości zabudowy i jej charakterystycznego kształtu. Jest to tym bardziej niepokojące, gdy tego rodzaju obiekty wznoszone są na obszarach podlegających ochronie sprawowanej przez wojewódzkich konserwatorów zabytków.

W związku z powyższym na obszarach, na których wymagane jest wyrażenie zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków na wnoszenie nowych lub dokonywanie zmian w istniejących obiektach budowlanych, proszę o stosowanie poniższych zasad.

1. Należy odmawiać uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmian tych planów, których projekty przewidują wnoszenie nowych obiektów budowlanych z naruszeniem historycznego sposobu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego w danej miejscowości oraz budynków o gabarytach znacznie większych niż budynki o wartościach zabytkowych.

2. Zasadę określoną w pkt 1 należy także stosować przy uzgadnianiu, na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, decyzji lokalizacyjnych.

3. Nie należy udzielać pozwoleń, wydawanych na podstawie przepisu art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na wznoszenie na terenach wpisanych do rejestru zabytków nowych budynków, których usytuowanie narusza historyczny układ przestrzenny obowiązujący w danej miejscowości, ich gabaryty są znacznie większe od istniejącej zabudowy, a ich wygląd odbiega od miejscowej tradycji budowlanej.

4. W przypadku wykonywania prac bez pozwolenia lub niezgodnie z pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków na obszarach wpisanych do rejestru lub przy obiektach wpisanych do rejestru, w szczególności polegających na wznoszeniu nowych obiektów budowlanych, należy niezwłocznie podjąć działania na podstawie art. 45 ust. 1 (nakaz przywrócenia do poprzedniego stanu lub jak najlepszego stanu) oraz art. 107 d (kara administracyjna) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

5. Udzielać pozwoleń na wznoszenie nowych obiektów budowlanych można tylko wówczas, gdy nawiązują one do tradycyjnej zabudowy przez:

- a) uwzględnienie jej wielkości i wyglądu zewnętrznego (w tym kształtu dachu i jego wielkości względem pozostałej części budynku),
- b) zastosowanie materiałów budowlanych, które stosowano w miejscowej tradycji budowlanej.

6. Zasadę określoną w pkt 3 i 5 należy także stosować w przypadkach podejmowania działań polegających na przekształceniu zabudowy istniejącej na obszarach wpisanych do rejestru zabytków.

7. Zasadę określoną w pkt 3 i 5 należy także stosować, przy uzgadnianiu, na podstawie art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, pozwoleń na budowę nowych lub przebudowę istniejących budynków znajdujących się na obszarze niewpisanym do rejestru zabytków a ujętym w gminnej ewidencji zabytków.

Z poważaniem

Magdalena Gawin